

X'GHANDI
NAGHMEL
BIEX
INSALVA?

Minn
George Ebejer

X'GHANDI NAGHMEL BIEX INSALVA?

L-akbar mistoqsija li qatt ghandha tkun ikkunsidrata hija,

“X’ghandi Naghmel Biex Insalva?”

Fejn ir-ruh tieghek se tghaddi l-eternità?

Il-bniedem hu mitluf minhabba l-fatt li huwa hati tad-dnub, ghax,

“il-bnedmin kollha dinbu u ccaħdu mill-glorja ta’ Alla” (Rumani 3:23; en-fasi tieghi).

Madankollu, Alla ma jrid lil hadd li jintilef imma li kulhadd isalva (1 Timotju 2:4; 2 Pietru 3:9).

TRID LI TMUR L-INFERN?

Alla mhux se *jibghat* lil hadd fl-infern. Jekk inti tmur hemm ir-raġuni ta’ dan tkun bl-ghazla u bil-volontà tieghek stess.

Jekk persuna trid li tmur fl-infern, hemm hafna toroq biex tmur hemm. Hemm triq waħda biss biex tmur fis-Smewwiet (il-Ġenna), imma hafna toroq biex tmur fl-infern! (Matthew 7:13, 14). Ukoll, wiehed jista’ jkun ċert dwar haġa waħda—hu jkollu kumpanija kbira fi triqtu. Ikun hemm hafna biex ighaddu l-eternità fl-infern. Barra minn dan, wiehed jista’ jkollu żmien ta’ pjaċiri fil-hajja tieghu jixxala fi pjaċiri tad-dinja fi triqtu għall-infern. Izda, ftakar dan il-fatt: kastig etern fl-infern huwa żmien twil hafna ta’ niket imqabbel mal-ftit mumententi ta’ tgawdija tal-pjaċiri tad-

dinja. Onestament, trid int li ssalva? Qatt int staqsejt: “***X’ghandi naghmel biex insalva?***” jew thossok mohhok mistrieh ghaliex forsi int kont mghammed (?) bhala tarbija u minn ghalik li dik il-maghmudija kienet Skritturali meta fil-fatt mhijiex! Jew thossok ukoll li inti kont salv qabel ma kont mghammed ghaliex forsi xi hadd għallmek li l-maghmudija mhix *għall-maħfra tad-dnubiet* (Atti 2:38; 22:16) u ghalhekk mhix *prere-kwizit* ghas-salvazzjoni! Dak huwa kollu tagħlim falz tal-bnedmin u mhux tal-Mulej tagħna Ġesù Kristu li jwassal lill-persuna ghat-telfien ta’ dejjem. (Ara Efesin 5:6.)

Il-mistoqsija, “***X’ghandi naghmel biex insalva?***” hija kemm maghmula kif ukoll imwiegħba fit-Testment il-Ġdid. Eżempju tajjeb insibuh f’Atti 16:25-34,

“Għall-ħabta ta’ nofs-il-lejl Pawlu u Sila bdew jitolbu u jfahħru ’l Alla bl-innijiet, u l-ħabsin jisimghuhom. F’daqqa waħda sar terremot hekk kibr li s-sisien tal-ħabs thezhzu, minnufih il-bibien kollha nfethu berah u nħall l-irbit ta’ kulhadd. Kif il-ghassies stenbah u ra l-bibien tal-ħabs miftuha berah, silet issejf u kien se jnehhi ħajtu b’idejh, ghax stħajjel li l-ħabsin kieu harbu. Imma Pawlu ghajjat b’lehen gholi u qallu: “Tagħmel ebda ħsara lilek innifsek, ghax ahna lkoll hawn.” Il-ghassies talab id-dawl, daħal jigri, u mriegħed bil-biza’ xtehet f’riġlejn Pawlu u Sila. Imbagħad ħarighom barra u qalilhom:

“Sinjuri, x’ghandi (jiena) naghmel biex in-salva?” Huma wegħbuh: “Emmen fil-Mulej Ġesù, u ssalva int u l-familja tiegħek.” U habbrulu l-kelma tal-Mulej, lilu u lil dawġ kollha li kienu f’daru. Dak il-hin stess, bil-lejl, il-ghassies hadhom miegħu, haslilhom il-ġriehi, u bla telf ta’ żmien tghammed hu u niesu kollha. Imbagħad tellagħhom id-dar tiegħu, għamlilhom mejda, u ferah man-nies kollha ta’ daru talli kien emmen f’Alla” (enfasi tiegħi).

Xi denominazzjonijiet iġħallmu li wieħed isalva *qabel* ma huwa jitghammed u jikkwotaw siltiet mill-Iskrittura fejn jintqal, kif intqal lil għassies, biex temmen u ssalva. Imma dan hu kollu tagħlim żbaljat għaliex b’hekk tkun qieghed tikkwota vers barra mill-kuntest tiegħu, kif fil-fatt hekk dejjem isir. Il-Mulej jgħid hekk dwar minn iġħallem dak it-tagħlim u tagħlim iehor bħalu:

“Għaliex issejħuli, ‘Mulej, Mulej’ u mbagħad ma tagħmlux dak li ngħid jien?” (Luqa 6:46).

Kull persuna għandha **tagħmel** xi haġa hi biex issalva. Hekk iġħid il-Mulej! Alla jagħmel il-parti Tiegħu u aħna għandna nagħmlu l-parti tagħna, billi *nobdu* u *nagħmlu* dak kollu li Hu jikkmandana biex *nagħmlu*! Il-Kelma ta’ Alla tgħid hekk dwar min irid li jsalva:

“Ara, jiena fil-bieb, u qieghed inhabbat; jekk xi hadd jismagħni u jiftaħli l-

bieb, jiena nidhol għandu u niekol miegħu, u hu jiekol miegħi” (Apokalissi 3:20; enfasi tiegħi).

*“L-ispiritu u l-Gharusa jgħidu: “Ejja! Min jisma’, ha jgħid: “Ejja!” U min hu bil-għatx, ha jigi, ha jieħu b’xejn **min irid l-ilma tal-hajja**”* (Apokalissi 22:17; enfasi tiegħi).

Ahna għandna nkunu **rridu** jew **ma rridux** li nifthu l-bieb lil Ġesù u ahna, **jekk irridu**, nieħdu b’xejn l-ilma tal-hajja! Alla ma jisforza lil hadd. Alla jsalvana bil-grazzja Tiegħu imma dik hija l-parti Tiegħu. Jiddependi minna jekk naċċettawx u nilqgħux dik il-grazzja jew le, jew li nkunu **rriduha** billi nifthulu l-bieb u li nkunu rridu li nieħdu mill-ilma tal-hajja offrut mill-Mulej jew le! Imma halli nkomplu naraw aktar fid-dettall dwar dan.

IL-MISTOQSIJA

Innota l-importanza ta’ din il-mistoqsija ta’ destin.

1. “X’għandi?”

“X’għandi (jiena) nagħmel biex insalva?” Il-kelma “x’għandi” hija importanti. Hemm xi haġa li persuna *għandha tagħmel* biex issalva u mhux kif ighallmu xi whud. Hemm xi religjużi li jiddikjaraw li ma hemm xejn li persuna tista’ tagħmel biex tintilef, ladarba hija tkun salva. Il-Bibbja tiddikjara:

“Salvaw lilkom infuskom minn dan in-nisel hazin” (Atti 2:40),

“Ahdmu s-salvazzjoni tagħkom stess bil-biza’ u t-treghid” Filippin 2:12).

L-apostlu Pawlu ddikjara,

“Intom salvi bil-grazzja, permezz tal-fidi; u dan mhux bis-saħħa tagħkom, imma b’don ta’ Alla; mhux bl-opri, biex hadd ma jiftaħar” (Efesin 2:8-9).

Il-parti ta’ Alla hija permezz tal-grazzja, imma l-parti tal-bniedem hija permezz tal-fidi fl-azzjoni, ubbidjenza lejn il-Kelma ta’ Alla.

2. “**X’ghandi**”

“*X’ghandi* (jiena) naghmel?” hu staqsa. Il-mistoqsija timplika xi haġa li GĦANDHA ssir. Din hija imperattiva! Persuna għandha tagħmel xi haġa, jew tintilef!

3. “**Jiena**”

“*Xgħandi jiena naghmel biex insalva?*” Din hija materja personali. Hadd aktar ma jista’ jirrisolvi din il-mistoqsija għalik. La ommok, la missierek, la martek, la żewġek, la l-qassis Kattoliku Ruman jew Protestant, la l-parrinu u ebda persuna oħra. Tassew, huwa x’ghandi **jiena** naghmel biex insalva?

Halli noservaw dan il-każ ta’ konverżjoni, irrivelat f’Atti 16:25-34, biex naċċertaw it-tweġiba għal din il-mistoqsija tal-Bibbja ta’ haġja u destin.

ĊIRKUSTANZI MHUX KONDIZZJONIJIET

Hafna nies onesti kienu mwassla biex jemmnu li ċirkustanzi pekuljari esperjenzati minn persuna jistgħu jkunu t-tweġiba għal din il-mistoqsija ta’ destin.

Hafna testimonjanzi ta' esperjenzi mhux tas-soltu kienu off-ruti bhala xhieda tas-salvazzjoni. Imma dan hu żball serju. Hemm differenza kbira f'ċirkustanzi li jattendu fil-konverżjoni ta' persuna ghal Kristu u l-kondizzjoni-jiet tassew tas-salvazzjoni. Ċirkustanzi mhumiex it-twegiba. Ċirkustanzi jistgħu jkunu varjati, imma l-kondizzjonijiet tas-salvazzjoni dejjem huma l-istess.

Pawlu u Sila kienu predikaturi ta' l-Evangēlju. Huma kienu ġew mitfugħa l-habs, kienu msawwta bi bsaten, irċevew hafna daqqiet ghaliex ippriedkaw l-Evangēlju. Waqt li kienu fil-habs huma talbu u kantaw tifhir lil Alla fis-siegha ta' nofs-il-lejl. Xi spirtu ta' l-ghageb! Tassew, kienu nies kbar ta' Alla.

F'daqqa wahda kien hemm terremot kbir. Il-pedamenti tal-habs theżhzu, il-bibien infethu, u l-irbit kollu tal-prigunieri nhall. L-ghassies, billi qam mir-raqda tieghu minhabba t-terremot, ra l-bibien miftuha, hareġ is-sejf tieghu u kien se joqtol lulu nnifsu billi haseb li l-prigunieri kienu harbu, imma Pawlu ghajjat b'vuċi għolja: *“Tagħmel ebda hsara lilek innifsek, ghax ahna lkoll hawn.”* X'ċirkustanzi mhux tas-soltu kienu dawn! Kien hawn li l-ghassies nizel ma' l-art quddiem Pawlu u Sila u harighom barra u qal, *“Sinjuri, x'ghandi (jiena) nagħmel biex insalva?”*

Jekk ahna nizbaljaw iċ-ċirkustanzi pekuljari li atten-dew il-konverżjoni ta' l-ghassies, għall-kondizzjonijiet tas-salvazzjoni, allura kull darba li persuna tikkonverti għall-Mulej, il-predikatur għandu jkun imsawwat u mitfugħ fil-habs u jkun hemm terremot ma' kull kon-verżjoni! Ċirkustanzi jattendu

konverżjonijiet ma jaffettwawx il-kondizzjonijiet tas-salvazzjoni.

IT-TWEGIBA—ISMA' EMMEN

“*X'ghandi (jiena) nagħmel biex insalva?*” It-twegiba giet mill-irġiel ta' Alla immedjatament. Huma qalu,

“*Emmen fil-Mulej Ġesù, u ssalva int u l-familja tiegħek.*”

Ebda persuna *responsabli* ma tista' tkun salva mingħajr ma *temmen* fil-Mulej Ġesù Kristu. F'Lhud 11:6 jintqal lilna li huwa impossibbli li wiehed joghġob lil Alla mingħajr fidi; waqt li fi Ġwanni 8:24 Ġesù jghidilna,

“*Jekk intom ma temmnux li jien hu dak li hu, tmutu fi dñubietkom.*”

Il-mistoqsijiet li għandhom ikunu irrisolvuti huma: Xi jfisser li temmen fil-Mulej Ġesù Kristu? Ifisser biss sempliciment li temmen fi Kristu li tagħti approvazzjoni mentali tal-moħħ li Kristu Hu l-Iben ta' Alla? Skond il-Bibbja, twemmin fi Kristu huwa wisq aktar minn dak.

Isma' lil l-appostlu Pawlu, f'Rumani 10:13-17, hekk kif hu jikkwota lill-profeta Ġoel 2:32:

“*Għax kull min isejjah isem il-Mulej isalva. Imma kif jistgħu jsejhu lil dak li ma jemmnux fih? Kif jistgħu jemmnu f'dak li ma semgħux bih?*”

Issa, isma' l-konkluzjoni:

“Għax il-fidi (twemmin) tigi mis-smiġh, u s-smiġh mix-xandir tal-kelma ta’ Alla.”

Innota, l-apostlu kiteb: *“Kif jistgħu jsejħu lil dak li ma jemmnux fih u kif jistgħu jemmnu f’dak li ma semgħux bih?”* Huma ma kinux jistgħu jemmnu sakemm kienu semgħu. Huwa, għalhekk ċar hafna li meta Pawlu qal lill-għassies *biex jemmen fil-Mulej*, kien mehtieg li l-għassies jintqal *lilu X’GHANDU jemmen* qabel ma hu jkun jista’ jemmen. Ma ntqalx lilu biex jemmen biss. Hafna predikaturi denominattivi illum jistgħu jinstemgħu jgħidu: *“Sempliciment emmen biss u tkun salv.”* Jew, *“Sempliciment poġġi jdejk fuq ir-radju u emmen fil-Mulej u tkun salv sewwasew fejn inti tkun.”* Jew, *“Sempliciment zomm idek ’il fuq.”* Dawn spiss nismgħuhom u narawhom fuq ċerti stazz-jonijiet tat-televizjoni tagħna, u huma hafna li qegħdin jinqabdu f’dak it-tagħlim falz! Mhux hekk fil-Bibbja, iżda. *Huwa precedent perikoluż hafna, li tikkwota passagġ jew vers mill-Bibbja f’appoġġ għall-veduti tiegħek, meta t-tifsira ta’ l-Awtur li kitbu, li Hu Alla Nnifsu, kienet differenti minn dik li tkun mogħtija lilu.* Illum huma hafna mexxejja religjużi li qegħdin ighall-mu li persuna hija salva *bil-fidi* biss. Imma l-Kelma ta’ Alla tghallem mod iehor!

EMMEN BISS?

Fidi wehidha ssalva? It-twegiba hija, **Le!** Fidi wehidha hija mejta! L-Ispirtu s-Santu kkonkluda:

“*Taraw, mela li l-bniedem “ikun iġġustifikat bil-ghemil, mhux bil-fidi biss”* (Ġakbu 2:17-24; enfasi tiegħi).

Hemm xi haġa li persuna GHANDHA TAGHMEL biex issalva. Li *temmen biss* qatt ma salva lil hadd. Ġakbu kkonkluda lis-salvazzjoni “MHIJIEX BIL-FIDI BISS.” Fir-rakkonti kollha tal-konverżjonijiet, li jin-sabu fil-Ktieb ta’ Alla, ahna **qatt** ma naqraw dwar xi persuna li kienet slava bil-fidi biss!

Wara li qalu lill-ghassies biex jemmnen fil-Mulej (vers 31), sewwasew fil-vers ta’ wara (v. 32) naqraw,

“*U **habrulu** l-kelma tal-Mulej, lilu u lil dawk kollha li kienu f’daru”* (enfasi tiegħi).

Għaliex huma habbrulhom il-Kelma tal-Mulej wara li kienu qalulhom biex jemmnu fil-Mulej? It-twegiba hija, għaliex huma ma kinux jistgħu jemmnu sakemm ikunu semgħu, għax il-fidi (twemmin) *tigi mis-sniġh tal-kelma ta’ Alla* (Rumani 10:17). Kien mehtieg għal l-ghassies u niesu li jisimghu l-Kelma ta’ Alla; imbagħad, wara li jisimghu l-Evangeliġu, kien mehtieg għalihom biex jemmnu u jobdu sabiex ikunu salvi. Huma hekk għamlu. Kristu Hu l-Awtur tas-salvazzjoni għal dawk kollha *li jobdux* (Lhud 5:9).

INDIEMA - MAGHMUDIJA

Ubbidjenza għall-Evangeliġu hija essenzjali għas-salvazzjoni. Pawlu u Sila ppriedkaw “il-kelma tal-Mulej” u l-ghassies *enmen u obda* l-kelma tal-Mulej. Dawk li *ma jobdux* (mhux li ma jemmnu) l-

Evangelju ta' Kristu jkunu mitlufa. L-Ispirtu s-Santu jghid hekk dwar dawn:

*“Alla għad jagħmel is-sewwa, u jrodd it-tbatija lil dawk li qegħdin igaghlu-kom issofru; u għad iserrah lilkom li qegħdin issofru, kif ukoll lilna, dak in-nhar li Sidna Ġesù jfegġ mis-smewwiet imdawwar bl-angli tal-qawwa tiegħu b'nar ihegġeġ, biex ihallas lil dawk li ma jagħarfulx lil Alla, u lil dawk **li ma jobdux** l-Evangleju ta' Sidna Ġesù. Dawn għad jithallsu bil-piena tat-telfien ta' dejjem, 'il bogħod minn wiċċ Alla u mis-sebħ tal-qawwa tiegħu”* (2 Tessalonikin 1:6-9; enfasi tiegħi).

Ġakbu jghid hekk,

*“Kunu intom dawk li **jagħmlu** l-kelma, u mhux tisimghuha biss u hekk tqarrqu bikomn infuskom. Ghax jekk xi had djisma' l-kelma **u ma jagħmilhiex**, ikun bħal bniedem li jara f'mera l-woiċċ libih twieled: jara lilu nnifsu, jitlaq, u malajr jinsa ki fkien. Imma dak li jagħharbel sewwa l-ligi perfetta tal-helsin, u jzomm hih magħha, ma jkunx wiehed li jisma' biss u jinsa, izda jkun wiehed li **jagħmilha**; hieni dan fil-ghemil tiegħu”* (Ġakbu 1:22-25; enfasi tiegħi).

Il-Mulej tagħna Nnifsu jghidilna l-istess kliem:

“Għaliex issejnhuli, ‘Mulej, Mulej’ u mbagħad ma tagħmlux dak li ngħid jien?” (Luqa 6:46; enfasi tiegħi).

Fidi wehidha *ma tiswa xejn, hi mejta!* (Ġakbu 2:17).

Pawlu kkmanda lil l-għassies biex ikun mgħammed fi Kristu meta hu *“ħabbar il-kelma tal-Mulej.*

Il-Mulej ikkmanda,

“Morru, mela, fid-dinja kollha, xandru l-bxara t-tajba lill-ħolqien kollu. Min jemmen U jitgħammed isalva; iżda min ma jemminx ikun ikkundannat” (Mark 16:15-16; enfasi tiegħi).

Ippriedkaw Pawlu u Sila dan l-Evangeliġu (l-Aħbar it-Tajba) lil l-għassies? Ma jista' jkun hemm ebda dubju dwar dan; jekk Pawlu ppriedka *“l-kelma tal-Mulej,”* dan hu dak li huwa ppriedka għaliex din hija l-Kelma tal-Mulej. Ma tafx int li meta ntqal li huma *“ħabbrulhom il-kelma tal-Mulej,”* bħala messaggjiera fidili ta' l-Evangeliġu, huma qalu lil l-għassies sewwasew dak li Kristu qal li n-nies għandhom jagħmlu biex isalvaw, jiġifieri, *“Min jemmen U jitgħammed isalva.”* Ukoll, ahna nafu li huma ppriedkaw il-kmand ta' Kristu, u mhux tal-mexxejja reliġjużi moderni, jiġifieri li *“Min jemmen U jitgħammed isalva”* u mhux *“min jemmen isalva u jitgħammed,”* jew *“min jitgħammed isalva u jemmen”* fil-każ tal-magħmudija tat-trabi! Kull persuna hajja li temmen tinsab f'xi waħda minn dawn il-kategoriji li se nsemmi hawn taħt. Ara inti, wara tkun qrajt dan, f'liema kategorija tinsab. L-importanti huwa li tkun fil-kategorija tal-Mulej u mhux tal-bnedmin!

Kif diġa' rajna, fil-Vangelu ta' Mark, naqraw hekk:

*“Morru fid-dinja kollha, xandru l-Bxarra t-tajba lill-ħolqien kollu. **Min jemmen u jitghammed isalva; iżda min ma jemminx, ikun ikkundannat**”* (Mark 16: 16; enfasi tiegħi).

Hawn nixtieq nispjega fil-qosor kemm hawn tagħlim falz illum dwar dak li qal il-Mulej u kif mexxejja religjużi qegħdin iġibu l-Kelma ta' Alla *fix-xejn!* Ġesù ordna:

“Min Jemmen U Jitghammed Isalva...”

Il-Knisja Kattolika Rumana tordna:

“Min jitghammed isalva u jemmen...”

It-trabi ma jistghux “jemmnu” għalhekk jgħammduhom biex ikunu salvi (skond huma) u mbagħad meta jikbru “jemmnu”! Imma dan mhuwiex dak li ordna l-Mulej tagħna!

Mexxejja religjużi ohra, jieħdu l-awtorità li hija ta' Kristu biss (Mattew 28:18) u jordnaw:

“Min jemmen isalva u jitghammed...”

Dawn ighallmu dan it-tagħlim falz għaliex huma jemmnu li l-magħmudija mhix meħtieġa għas-salvazzjoni. Persuna ssalva meta hija temmen u mbagħad *wara* li tkun salva hija titghammed, ighidu huma! Imma dan lanqas ma huwa dak li ordna l-Mulej tagħna!

Ara, issa kif l-ordni tal-Mulej, f'Mark 16:16 il-mexxejja religjużi tad-dinja gābuha *fix-xejn!*

Ġesù ordna:

“(1) *Min* (2) *Jemmen U* (3) *Jitghammed* (4) *Isalva...*” (1 – 2 – 3 – 4) – Mark 16:16.

Il-Knisja Kattolika Rumana tordna:

“(1) *Min* (3) *jitghammed* (4) *isalva u* (2) *jemmen...*” (1 – 3 – 4 – 2)

Hafna mid-denominazzjonijiet jordnaw:

“(1) *Min* (2) *jemmen* (4) *isalva u* (3) *jitghammed...*” (1 – 2 – 4 – 3)

Issa, immagina lin-numru tat-telefon tiegħi huwa, 898270. Jekk inti ċċempel dak in-numru, il-vuċi *ta' min* int se tisma' fuq in-naħa l-oħra tal-linja? Ċertament li ta' George, jiġifieri, tiegħi! Imma jekk inti tibdel xi numru minnhom, eżempju, 889270, tista' ddum iċċempel għal snin shaħ għaliex int **qatt** m'inti se tisma' l-vuċi tiegħi imma ta' xi hadd iehor, u t-twegiba tkun, “numru ħażin” (wrong number). U jekk ikun in-numru l-ħażin int m'intix se tinqeda! Hekk ukoll in-numru spiritwali, jekk inti ċċempel in-numru 1234, il-vuċi *ta' min* se tisma' fuq in-naħa l-oħra tal-linja *spiritwali*? Ċertament tal-Mulej Ġesù Kristu. Imma jekk inti ċċempel 1342 jew 1243 int sejjer tisma' l-vuċi ta' haddiehor u mhux tal-Mulej għaliex tkun ċċempilt in-numru l-ħażin u l-viċi li inti sejjer tisma' se tkun dik ta' Satana u mhux tal-Mulej! L-uniku mod biex int tisma' lill-Mulej huwa li ċċempel in-numru **1234**. Kemm jekk wiehed jaqbel u kemm jekk ma jaqbilx, dan mhux se jinbidel!

In-numru tal-Mulej xorta se jibqa', **1234**. In-numru tal-Mulej hadd ma jista' jbiddu! Kull persuna religjuza tinsab f'wahda minn dawn il-kategoriji, jiġifieri, jew fil-kategorija 1234, jew fil-kategorija 1342 jew fil-kategorija 1243. L-importanti, iżda, li tkun fil-kategorija 1234 għaliex **dik biss issalva**! Dik biss twasslek għand is-Salvatur tagħna, Sidna Ġesù Kristu! Qieghed tinduna, "*Alla jghid*" u "*intom tghidu*"! (Matthew 15:4, 5). Alla jghid, **1234**, intom (il-bnedmin) tghidu, 1342 u 1243. U lil min ahna jehtieg li nobdu aktar? (Ara Atti 5:29). Il-kustjoni hija bejnek u bejn il-Mulej u hadd aktar!

Ahna nafu wkoll li Pawlu u Sila habbru lil l-ghassies il-kmand ta' Kristu li "*min jemmen u jitghammed isalva*," meta huma "*habbru l-kelma tal-Mulej*," għaliex vers 33 tar-rakkont divin jirrivela:

"Dak il-hin stess, bil-lejl, il-ghassies hadhom mieghu, haslilhom il-griehi. U bla telf ta' zmien tghammed hu u niesu kollha" (enfasi tieghi).

Xi zmien ilu, jiena kont qieghed nitkellem ma raġel li jemmen li hu kien salv qabel il-magħmudija fejn qalli li huwa tghammed *sena wara li kien salv*! Jiena qrajtlu dawn is-siltiet mill-Kelma ta' Alla, imma l-bnedmin xi kultant tant huma għomja għall-veru Kelma ta' Alla li huma lesti jobdu aktar it-tagħlim żbaljat tal-bnedmin milli jobdu l-Kelma ta' Alla. Żgur li "*bla telf ta' zmien*" ma tfissirx sena wara!

Il-mistoqsija hawn hija: Għaliex huma kienu mghammmda, saħansitra fl-istess siegħa tal-lejl? (U mhux

sena wara). Ghaliex huma “emmnu fil-Mulej” u obdew jew ghamlu il-Kelma tal-Mulej. Huma emmnu lil Kristu meta Hu kkmanda: “*Min jemmen u jitghammed isalva.*” Huma obdew lil Kristu meta Hu qal,

“*Ghaliex issejhuli, ‘Mulej, Mulej’ u mbaghad ma taghmlux dak li nghid jien?*” (Luqa 6:46; enfasi tiegħi).

Huma riedu **jaghmlu** dak li ordna l-Mulej u mhux jaghmlu dak li jordnaw il-bnedmin kif fil-fatt qieghed isir illum minn hafna nies religjuzi.

“*X’ghandi naghmel bies insalva?*” L-ghassies u dawk ta’ daru kienu salvi bil-fidi U bl-ubbidjenza. Hu-ma nidmu minn dnubiethom, huma kienu mgħammda fi Kristu għall-mahfra ta’ dnubiethom fejn saru ħol-qien ġdid fi Kristu (Atti 16:33; 2:38; 2 Korintin 5:17). Billi obdew “il-forma ta’ duttrina,” il-mewt, difna, u qawmien ta’ Kristu, bil-magħmudija, huma kienu mbaghad “magħmula ħielsa mid-dnub” (Rumani 6:3-5, 17, 18).

X’GHAMEL PAWLU (SAWL)?

F’Atti 9:1-18 u Atti 22:3-16, ahna għandna r-rakkont tal-konverżjoni ta’ Sawl. Skond Pawlu nnifsu, kif miktub f’Atti 22:3 u 23:1, hu kien raġel li għex quddiem Alla dejjem b’kuxjenza safja għal kollox, kien żeluż lejn Alla. Sawl kien raġel religjuż hafna, devot hafna għal Alla, imma ma kienx Kristjan, hu rrifera għalih innifsu bhala “*l-ewwel wieħed fost il-midinbin*” (1 Timotju 1:15).

Sempliciment billi persuna tkun onesta, sinciera, u tghix quddiem Alla fil-kuxjenza tajba kollha ma jfis-sirx li hija Kristjana tajba. Sawl kien raġel onest hafna u “żeluz lejn Alla,” imma ma kienx salv. X’ghamel Sawl biex ikun salv?

EMMEN U TGHAMMED

Waqt li Sawl kien fi triqta lejn Damasku biex jippersegwità l-knijsa tal-Mulej taghna, Ġesù deherlu u qallu,

“Sawl, Sawl, għaliex qieghed tippersegwitani?”

Sawl wieġeb,

“Min int, Mulej?”

Ġesù wieġeb,

“Jiena Ġesù, li int qieghed tippersegwitaht.”

Imbagħad, jitriegħed u mghaġġeb, Sawl qal,

“Mulej, X’ghandi nagħmel?”

Kristu wieġeb,

“Qum u idħol il-belt, u hemmhekk iġidulek x’ghandek tagħmel” (Atti 9:6).

Sawl stenna fil-belt ta’ Damasku biex *jisma’ x’ghandu jagħmel* biex isalva. Għal tlitt ijiem u tlitt iljieli hu kien penitenti b’mod profond u hu talab. Xorta kien għadu mhux salv! Fl-aħħar, l-Evangelju, li hu kellu jisma’ biex ikun jaf x’ghandu jagħmel biex isalva,

kien miġjub lilu minn Hananija. Skond Atti 22:16, Sawl kien ikkmandat,

“U issa x’int tistenna? Qum! Tghammed u nhasel minn dhubietek, int u ssejjah isem il-Mulej.”

Hu kien mgharraf “x’ghandu jagħmel.” Il-kmand mogħti lilu kien:

“Tghammed u nhasel minn dhubietek.”

Dhubietu kienu maħfura jew maħsula *meta hu tghammed!* Il-magħmudija kienet essenzjali għas-salvazzjoni tiegħu. Ghalkemm kondizzjonijiet oħra huma l-istess essenzjali, il-magħmudija mhix inqas essenzjali. Bhala emmieni penitenti, hu kien mghammed fi Kristu (Rumani 6:3-4; Galatin 3:26-27).

RIĊIEVA D-DAWL—SALV?

Xi whud jistgħu jistaqsu, “Ma kienx Salw salv fit-triq lejn Damasku meta hu rċieva d-dawl tiegħu? Sawl kien magħmul ma jarax (aġma) bid-dija tad-dawl. Aktar wara d-dawl fiżiku ta’ għajnejh kien mogħti lura, imma din iċ-ċirkustanza partikulari bl-ebda mod ma kienet relatata mas-salvazzjoni tiegħu. Jekk Sawl kien salvat qabel ma hu kien mghammed, il-Mulej dan ma kienx jafu għaliex Kristu qal biex ighidulu x’ghandu jagħmel. Jekk hu kien salvat qabel ma kien mghammed, Sawl innifsu dan ma kienx jafu! Jekk Sawl kien salvat qabel ma hu kien mghammed, hu kien salvat bi dhubietu għadhom mħumiex maħfura! Tinsiex, li ntqal lilu,

“Qum, tghammed U nhasel minn dnu-bietek.”

Ukoll xi whud jippruvaw ighidu li Sawl kien salv qabel ma hu tghammed minhabba li Hananija sejjahlu “hija” u dan kien qabel ma ntqal lilu biex iqum u jitghammed (Atti 22:13). Imma dan huwa żball li jsir minn hafna biex iwasslu t-tagħlim żbaljat tagħhom fejn huma ma jhallux l-Iskrittura tinterpreta lilha nfis-ha u jagħtu l-interpretazzjoni tagħhom stess! Huwa faċli biex wiehed ikun jaf eżatt f’liema sens Hananija uża l-kelma “hija.” Jekk aħna mmorru lura għal Atti 2:37-41, għandna eżempju ċar ta’ dan. Wara li Pietru spicċa d-diskors tiegħu, fil-Jum ta’ Pentekoste, naqraw hekk,

*“Dan il-kliem li semgħu laqtilhom qalbhom, u qalu lil Pietru u lil l-appostli l-oħra: ‘L-ahwa, x’għandna nagħmlu aħna?’ U Pietru wegibhom: “**Indmu, u jitghammed** kull wiehed minnkom fl-isem ta’ Ġesù Kristu għall-maħfra ta’ dnu-bietkom; u intom tir-ċievu d-don ta’ l-Ispirtu s-Santu...U b’hafna kliem iehor tahom xhieda u wissiehom billi qalilhom: “**Salvaw lilkom infuskom** minn dan in-nisel ħazin. Għalhekk dawk li laqgħu kliemu tghammedu u dak in-nhar **ingħaqdu mad-dixxipli** madwar tlitt elef ruh”* (Atti 2:36-38, 40, 41; enfasi tiegħi).

Jista' xi hadd isostni li billi lil Pietru u l-appostli l-oħra sejhulhom "aħwa" allura dan kien ifisser li huma kienu *diġa' aħwa spiritwali*, kienu *diġa' salvi*? Jista' wiehed ikun salv qabel ma hu jkun jaf x'għandu jagħmel biex isalva? Jista' wiehed ikun salv qabel ma hu "*jindem*"? (v. 38). Jista' wiehed ikun salv qabel ma hu "*jitghammed fl-isem ta' Ġesù Kristu, għall-maħfra ta' dñubietu*"? (v. 38). Jista' wiehed ikun salv qabel ma "*jilqa' l-kliem*" li jkun intqal lili biex isalva? (v. 41). Mela l-kelma "ħija" u "l-aħwa" huma wżati mhux f'sens spiritwali imma f'sens ta' ħbiberija, f'sens ta' rispett, l-istess kif nużawhom aħna fil-ħajja ta' kuljum ma' nies oħra li fil-fatt mhumiex Kristjani! Jekk dawki li staqsew lil Pietru "x'għandhom jgħamli biex isalvaw" kienu salvi qabel ma kienu jafu x'kellhom jagħmlu sempliċiment għaliex huma sejhulhom "l-aħwa" (vers 37) allura kull min isejjah lil xi Kristjan "ħija" jew xi Kristjan isejjah lil xi hadd "ħija" dik il-persuna tkun salva mingħajr ebda ħtieġa ta' fidi, indiem, magħmudija, stqarrija, eċċ.! Aktar minn hekk, dik il-persuna tkun salva mingħajr id-demmi ta' Kristu! Tkun salva mingħajr ma tkun "*midfuna ma' Kristu*" u mingħajr ma tkun "*imqajma ma' Kristu bil-magħmudija*" (Rumani 6:3-5; Kolossin 2:12). Tkun salva mingħajr ma tkun *libset* lil Kristu bil-magħmudija (Galatin 3:27). Tkun bdiet il-ħajja ġdida tagħha *qabel* ma hija tkun tghammedet fi Kristu (Rumani 6:3, 4). Tkun salva qabel ma hija tkun "*saret haġa waħda ma' Kristu f'mewt tixbah lil Tiegħu*," u tkun ingħaqdet "*fil-qawmien ta' Kristu*" qabel ma hija tkun ġiet "*midfuna ma' Kristu*" (Ara Rumani 6:3-5).

STQARRIJA TA' KRISTU

L-appostlu Pawlu enfasizza l-importanza li wiehed jistqarr lil Ġesù bhala l-Mulej tieghu:

*“Jekk int **tistqarr** b’fommok, “Ġesù hu l-Mulej,” u temmen b’qalbek li Alla qajmu mill-imwiet, **inti ssalva**. Ghax bil-qalb il-bniedem jemmen fil-**haqq**; u bil-fomm wiehed jistqarr ghas-salvazzjoni”* (Rumani 10:9-10; enfasi tieghi).

L-uffiċjal mill-Etjopja ma stqarrx xi kredu tal-bnedmin, jew stqarr xi esperjenza pekuljari, jistqarr salvazzjoni **qabel** ma hu kien mghammed fi Kristu. Hu stqarr,

“Jiena nemmen li Ġesù Kristu hu l-Iben ta’ Alla.”

Iva, wiehed isalva bil-fidi, imma mhux bil-fidi biss! Il-Kelma ta’ Alla tghidilna li huwa jsalva *wkoll* billi “*jistqarr b’fommu, “Ġesù hu l-Mulej.”* Minn dan wiehed jista’ jara kemm huma żbaljati dawk li jghallmu salvazzjoni bil-fidi biss! Xi kultant, il-bniedem tant ikun ossessjonat b’ċertu taghlim falz, li saħansitra jasal biex iżid kliem fil-Bibbja Mqaddsa biex iwassal it-taghlim falz tieghu u b’hekk iqarraq bil-qarrejja. Eżempju ta’ dan narawh f’xi traduzzjonjiet tal-Bibbja bl-Ingliż fejn biex juru li persuna ssalva bil-fidi biss huma dahħlu jew ziedu l-kelma “only.” Fil-Verżjoni, Good News Bible naqraw hekk f’Rumani 3:28,

*“For we conclude that a person is put right **with God only** through faith, and*

not by doing what the Law commands”
(enfasi tiegħi).

Fil-Malti taqra hekk,

*“Għalhekk aħna nżommu li l-bniedem
hu ġġustifikat [biss] permezz tal-fidi
mingħajr l-opri tal-ligi.”*

Il-kelma “only” (biss) mhix fl-original u b’hekk din tbiddel is-sens kollu ta’ dak li tghid il-Kelma ta’ Alla. Imma hawn tajjeb li wiehed jaqra (Galatin 1:6-9 u Apokalissi 22:18-19) u mbagħad jikkonkludi liema huwa l-veru tagħlim u liema huwa tagħlim falz!

RAĠEL TAJJEB RELIĠJUŻ MITLUF

Kornejlu kien raġel li jitlob, tajjeb, u reliġjożament devot (Atti 10:1-2), imma kien mitluf. Xi wħud jagħmlu l-iżball billi, mingħajr ma l-ewwel jaraw sewwa x’tghid il-Kelma ta’ Alla, jkunu ħfief u jghidu li Kornelju kien salv meta niżel l-Ispirtu s-Santu fuqhom. Imma jekk aħna nħallu l-Kelma ta’ Alla, u mhux tal-bnedmin, tghidilna *kif u meta* Kornelju kien salv, m’ghandna jkollna ebda diffikultà. Hu kien imhegġeġ biex jibgħat għal Pietru,

“u hu jghidlek kliem li bih issalva”
(Atti 11:14; enfasi tiegħi)

Kornelju, skond l-ispirazzjoni, kien salv “bil-**kliem** li qallu Pietru.” Hekk tghid il-Kelma ta’ Alla, imma l-bnedmin ighidu mod iehor! Ovvjament, hu ma kienx salv. Kien neċessarju għal Kornelju li *jisma’, jemmen* u *jobdi* l-Evangelju—“*kliem li bih issalva, int u l-familja tiegħek kollha.*” Pietru,

“ordna li jitghammdu fl-isem tal-Mulej” (Atti 10:48).

Kien l-istess Pietru li f’okkazjoni ohra ddikjara:

“Indmu, u jitghammed kull wiehed minnkom fl-isem ta’ Ġesù Kristu għall-maħfra ta’ dñubietkom...” (Atti 2:38).

Ukoll, kien l-istess Pietru li ddikjara,

“...issa l-magħmudija ssalvana ukoll”
(1 Pietru 3:21).

L-unika hteġa divina magħmula minn Kornelju kienet li jitghammed fi Kristu. Dan ma jfissirx, iżda, li persuna hija salva bil-magħmudija wehidha. Huwa evidenti li huma kienu emmiena penitenti, u bhala emmiena, kienu mghammda fi Kristu, libsu ’l Kristu (Galatin 3:27). Il-Kelma ta’ Alla tordna lis-semmiegħ biex jem-men, jindem u jkun mghammed (Mark 16:15, 16; Luqa 13:3, 5; Atti 17:30; Atti 2:38). Ma hemm l-ebda dubju, li hemm hafna nies onesti, sinċiera u religjożament devoti li jeħtieġu jobdu lill-Mulej billi jkunu mghammda fi Kristu biex ikunu salvi, kif kien il-każ ta’ Kornelju.

Dizubbidjenza għall-kmandi tal-Mulej, ukoll għalkemm wiehed ikun religjożament religjuż, tista’ tikkawża li ruhu tintilef. Kornelju kien mitluf sakemm intqal lilu permezz ta’ Pietru *“kliem li bih issalva, int u l-familja tiegħek kollha,”* li kienu *“mghammda fl-isem tal-Mulej”* (Atti 11:14; 10:47-48). Kull persuna għandha thares fil-mera tal-Kelma ta’ Alla u tipprova tara lilha nfisha kif inhi, tajba jew hażina, religjuża jew mhux religjuża, u tirisolvi biex tobdi l-kmandi

tal-Mulej, kif dawn japplikaw ghalha, ukoll jekk hija tkun tehtieg biss li tkun mghammda fi Kristu.

SALVAZZJONI BIEX?

40 HAĠA (LI ALLA JGHID) LI JSALVAW (KOLLHA GHANDHOM IKUNU PREŻENTI QABEL MA WIEHED IKUN SALV)

Xi whud ighallmu li persuna tkun salva hekk kif hija temmen fil-Mulej. Li temmen fil-Mulej hija htiega kbira ghas-salvazzjoni imma l-Bibbja turina li dik mhix l-unika htiega ghas-salvazzjoni. Halli naraw x'tghid il-Bibbja dwar x'tahtieg persuna li taghmel u li jkollha ghas-salvazzjoni.

BIEX IL-BNIEDEM IKUN SALV?

1. **Atti 16:31,**

“Huma wegħbuh: Emmen fil-Mulej Ġesù, u ssalva int u l-familja tiegħek.”

2. **Rumani 10:13,**

*“Għax kull min **isejjah** isem il-Mulej isalva.”*

Mistoqsija: Inkunu ahna salvi **biss** billi “**nemmnu** fil-Mulej jew **insejhu** isem il-Mulej”? Xi mexxejja reli-gjuzi hekk ighallmu. Li xi hadd jiehu vers wiehed u fuqu jibni teorija shiha ta' taghlim, dan ikun qieghed jaghmel vjolenza kbira lill-Kelma ta' Alla. Imma x'tghid il-Kelma ta' Alla, il-Bibbja Mqaddsa dwar is-salvazzjoni?

IL-BIBBJA TGHID LI AĦNA SALVI :

1. **Bil-GRAZZJA** – Atti 15:11; Efesin 2:5; Efesin 2:8; Titu 2:11
2. **Bit-TAMA** – Rumani 8:24 – “Għax **bit-tama** aħna salvi...”
3. **Bl-IMHABBA** – 2 Tessalonikin 2:10; 1 Ġwanni 3:14-16
4. **Bit-TAGĦLIM** – 1 Timotju 4:16.
5. **Billi NIBQGHU FIDILI SA L-AĦHAR** – Matthew 10:22; Riv. 2:10.
6. **Bis-SABAR** – 2 Pietru 3:15.
7. **Bid-DEMM TA’ KRISTU** – Matthew 26:28; Atti 20:28; Rumani 5:9; Efesin 1:7; 1 Pietru 1:18-19; Rivelazzjoni 1:5.
8. **Permezz tal-ĦAJJA TA’ KRISTU** – Rumani 5:10.
9. **Bl-EVANGĠELJU** – Rumani 1:16 ; 1 Korintin 15:1-2.
10. **Bil-KELMA** – Ġakbu 1:21.
11. **Bl-ISKRITTURA** – 2 Timotju 3:15.
12. **Billi NSEJHU L-ISEM TAL-MULEJ** – Rumani 10:13; Atti 22:16; Atti 2:21.
 - i. Innota: Il-mod li bih huma “sejhu” ma kienx permezz tat-talb, imma bil-fidi, bl-indiema, u bil-magħmudija tagħhom – Atti 2:36-38.
13. **Bil-PREDIKAZZJONI** – 1 Korintin 1:21; Rumani 10:13-14.
14. **Bil-FIDI** – Rumani 5:1; Galatin 3:26; Efesin 2:8; Lhud 11:6.

- **Iva, ahna salvati bil-fidi u mhux bl-opri imma x'inh i l-fidi skond il-Mulej taghna Ġesù Kristu?**
 - a. **Ġwanni 6:29** – “Wegibhom Ġesù: **L-OPRA** ta' Alla hija din: li intom **temnu** f'dak li huwa baghat” (enfasi tiegħi).
 - i. *L-opra* hija din—li intom *x'tagħmlu*?
 - ii. Li intom **temnu**!
 - iii. **FIDI**, skond Ġesù, hija **OPRA**!
 - iv. Imma mingħajrha ma nistghux nogħ-
għbu lil Alla!
 - v. Mela l-fidi hija meħtieġa għas-salva-
zzjoni.
- 15. **Bit-TWEMMIN** – Mark 16:15-16; Ġwanni 3: 16; 8:24; 20:31; Atti 16:30-31
- 16. **Imma TWEMMIN BISS MHUWIEX BIŻ-
ZEJED!**
 - a. **Ġwanni 12:42-43** – “Imma b'danakollu hafna mill-kapijiet **emmnu** wkoll, iżda min-ħabba l-Farizej dan ma stqarrewhx, biex ma jitkeċċewx 'il barra mis-sinagoga. Għalihom kienet aktar għażiża l-glorja tal-bnedmin mill-glorja ta' Alla.”
- 17. **BI STQARRIJA TAL-FIDI TA' DAK LI JKUN FIL-MULEJ** – Rumani 10:9-10; Atti 8:35-39.
- 18. **BI-INDIEMA** – Luqa 13:3; Atti 2:28; Atti 3:19; Atti 17:30; Atti 26:20; 2 Korintin 7:10.
- 19. **Bil-MAGHMUDIJA** – Mark 16:16; Atti 2:38; Atti 22:16; 1 Pietru 3:21 – “Dan l-ilma kien

ifisser il-magħmudija, li issa ssalva lilkom ukoll.”

Il-mistoqsija hawn hija din: **Il-magħmudija, minn xhix issalvana?**

20. **BI-UBBIDJENZA** – Matthew 7:21; 21:28-31; Rumani 2:8-9 ; 6:16-18; Filippin 2:12; Lhud 5:9.
21. **Billi WIEĦED JĠHAMMAR FIL-MULEJ** – Ġwanni 15:1-6; Rumani 8:1; 2 Korintin 5:17; 1 Ġwanni 5:12; 2 Ġwanni 9.
22. **Bil-KUXJENZA (MHUX VJOLENTATA)** – Rumani 14:23.
23. **Billi MMUTU ĠHALL-HAJJA MIDINBA** – Rumani 6:12, 13, 16.
24. **Billi NIBĠĠĠHU MINN ALLA** – Atti 10:34-35; Rumani 3:9-18.
25. **Billi NAĦFRU LILL-OĦRAJN** – Matthew 6:14-15; 18:21-35.
26. **B’ALLA L-MISSIER** – 2 Tessalonikin 2:13; 1 Timotju 4:9-10; 2 Timotju 1:8-9.
27. **Bil-QDUSIJA** – Rumani 6:22; Lhud 12:14.
28. **BL-UMILTÁ** – 1 Pietru 5:5-6.
29. **Bil-ĦNIENA TA’ ALLA** – Rumani 2:4; Titu 3:5; 1 Pietru 1:3-4.
30. **B’ĠESÙ KRISTU** – Matthew 1:21; Ġwanni 10:9; 11:25; 1 Timotju 1:15.
31. **Permezz TAGĦNA NFUSNA** – Atti 2:37, 40; Atti 16:30; Atti 22:10 – ‘**X’ghandi nagħmel?** ...”

- a. Minn dawn l-Iskritturi naraw li *hemm xi haga li wiehed ghandu jaghmel* biex isalva!
29. **Permezz TA' NIES OHRA** – Atti 8:12-13; Atti 8:34-39; Atti 11:13-14; Atti 22:12-16; 1 Korintin 9:22.
30. **Permezz TA' KLIEM** – Atti 11:13-14 –u hu **jghidlek kliem li bih issalva**, int u l-familja tieghek kollha.”
33. **Permezz TA' REALIZZAZZJONI TAD-DNUBIET TA' DAK LI JKUN** – Luqa 5:32; Ġwanni 9:39-41; Rumani 3:10, 23; 5:12.
34. **Permezz tal-PERSERVERANZA** – Rumani 2:7.
35. **Permezz tal-QAWMIEN TA' KRISTU** – Atti 5:30-31; Atti 13:32-34, 37-38; Rumani 4:25; 1 Korintin 15:12-20; 1 Pietru 1:3
36. **Bil-ĠUSTIZZJA** – Rumani 10:1-3; 1 Ġwanni 3:7, 10.
37. **BI-ISPIRTU** – Rumani 8:11; 8:14; 1 Korintin 6:11; 1 Korintin 12:13.
38. **BI-OPRI, (EGHMEJJEL)** – Ġakbu 2:21, 22, 24
39. **Billi NAHSBU FL-ISPIRITWALI** – Rumani 8:6-8, 12-13
40. **Billi NIMXU FID-DAWL** – 1 Ġwanni 1:7 – “Izda jekk nimxu **fid-dawl**, kif inhu **fid-dawl** hu stess, ahna nissiehbu flimkien, u d-demm ta' Ġesù Kristu Ibnu jnaddafna minn kull dnuw.”

Nikkwota kliem Ġakbu fejn qal,

“Taraw mela kif bl-opri isir ġust il-bniedem, u mhux bil-fidi wehidha.”
(Ġakbu 2:24; enfasi tiegħi).

1. **Kolossin 1:13-14** – Il-fidwa u l-maħfra tad-dnubiet huma fi Kristu – Atti 2:36-38.
2. **2 Korintin 5:17** – Persuna hija holqien ġdid fi Kristu.
3. **Efesin 1:3** – Il-barkiet kollha huma fi Kristu.
4. **2 Pietru 1:20-21; Ġwanni 8:30-32** – Il-verità teħliskom.
5. **Matthew 7:21-27; Ġwanni 12:47-50; Ġakbu 1:22** – Tisma; u tagħmel.
6. **Rumani 6:17-18** – Li tobdi = li tkun hieles.

MIN KIEN MGHAMMED?

Kienu xi trabi mghammad meta l-ghassies kien mghammed? (Atti 16:25-34).

It-twegiba hija ċara u pożittiva! Dawk li kienu mghammad kienu dawk li ntqal lilhom,

“Emmu fil-Mulej Ġesù Kristu.”

Pawlu u Sila għallmuhom x’għandhom jemmnu meta huma:

“ħabbru l-kelma tal-Mulej lil dawk kollha li kienu f’daru” (Atti 16:31-32).

It-trabi ma jistgħux ikunu mghallma l-Kelma tal-Mulej; għalhekk, meta Pawlu u Sila ħabbru l-Kelma tal-Mulej lil *“dawk kollha li kienu f’daru”* huma ma kinux qegħdin ikellmu lit-trabi! Huma kellmu lil dawk li kieju kapaci jifhmu x’kien qieghed jigi mghallem u jemmnu dak li kien mismugh. Dawk li kienu mgham-

mda kienu dawk li kienu mghallma u obdew dak li kien mghallem. Trabi ma kinux inkluzi fost dawk mghammad!

L-ewwel maghmudija li saret taht il-kummissjoni divina tal-Mulej taghna, kienet meta tghammadu madwar tlitt elef ruh fl-ewwel Pentekoste wara l-qawmien ta' Kristu, li nsibuha miktuba f'Atti 2. Pietru ppriedka l-Evangelju. Eluf semghu, emmnu, nidmu, u kienu mghammad. Jista' xi hadd jimmagina trabi u tfal jintqal lilhom biex *jindmu* u jitghammadu? Ir-rakkont jghid li dawk li "*laqghu kliemu*" tghammadu (Atti 2:41). Trabi ma jistghux jircievu jew jemmnu l-kelma; ghal-hekk, it-trabi ma kinu xmghammad.

IL-FAMILJA TA' LIDJA

Imma xi hadd jista; jissuggerixxi li l-każ tal-konverzjoni ta' Lidja u l-familja taghha, irregistrat f'Atti 16:13-15, huwa xhieda li trabi kienu mghammad f'dik l-okkazjoni. Din hija purament prezunzjoni.

L-ewwel, ghandu jkun li tassumi li trabi jinsabu f'kull familja u li kienu mghammad meta l-familja ta' Lidja tghammadet! Biex tipprowa li trabi kienu maghmmda mal-familja ta' Lidja, l-ewwel propozizzjoni tkun li tipprowa li Lidja kienet mizzewga u li kellha t-tfal. It-tieni: li xi whud mit-tfal kienu trabi. It-tielet: ghandu jkun ippruvat li dawn it-trabi kienu maghha, ghal-kemm hi kienet tghix f'Tijatira u mbaghad, f'dak il-hin kienet fil-belt ta' Filippi, madwar 480 kilometru 'l boghod minn mid-dar taghha. Prezunzjonijiet mhux fondati bhal dawn huma f'kontradizzjoni diretta ghall-

Iskrittura. Dawk li kienu mghammda kienu dawk li semgħu, emmnu u obdew l-Evangelju!

F'Atti 16:13 naqraw hekk:

*“...Meta wasal is-Sibt, hrigna barra l-bieb tal-belt, lejn ix-xatt, fejn dehrilna li kien hemm dar tat-talb. Qghadna bilqieghda, u bdejna **nkellmu** lin-nisa li kienu hemm miġbura flimkien...il-Mulej fethilha qalbha **biex tifhem** dak li kien iġhid Pawlu. Wara li tghammdet hi u l-familja tagħha....”* (enfasi tiegħi).

Il-mistoqsija hawn hija din: “Lil **MIN** kellmu Pawlu u Barnaba, lil nies *adulti* jew lil *trabi*?” Il-Mulej, il-qalb ta' **MIN** fetah *biex tifhem* ta' *adulta* jew ta' *tarbija*? Ghaliex Lidja u l-familja tagħha tghammdu? Ghaliex huma **fehmu** dak li Pawlu u Barnaba qalu-lhom! Trabi dan ma jistghux jagħmluh!

*“Dawn l-irġiel huma qaddejja ta' Alla l-Għoli, li **jxandrulkom** it-triq tas-salvazzjoni”* (Atti 16:30-32; enfasi tiegħi).

Lil **MIN** huma **jxandru** t-triq tas-salvazzjoni, lil *adulti* jew lit-*trabi* wkoll? X'ikun l-iskop lix-xandar it-triq tas-salvazzjoni lit-*trabi* meta dawn ma jistghux ikunu jafu jew jifhmu x'qieghed int ixxandrillhom? Imma ma qalx il-Mulej, “**MIN jemmen** u *jitghammed isalva*”?

KIF TGHAMMDU?

Xi hadd jista' jghid, “Billi dawn in-nies kienu kollha fil-habs, ma jistax ikun li ffit ilma kien imferragħ

fuq rashom għall-magħmudija? Imma jekk huma kienu mbexxa għall-magħmudija, allura mhuwiex it-tibxix sostituzzjoni aċċettabbli għall-magħmudija?

Tibxix ta' ilma bħala sostituzzjoni għall-magħmudija, **qatt** ma kien aċċettabbli għal Alla. Qatt ma kienet Prattika bħal din magħrufa fiż-żminijiet tat-Testment il-Ġdid. Din il-prattika kienet introdotta f'dik li hi msejha "Reliġjon Kristjana" mill-Knisja Kattolika Rumana fil-Konċilju ta' Ravenna fis-sena 1311. Il-Kattoliċi Griegi ma aċċetawx il-prattika ta' li tissosti-twixxi tibxix ta' ilma għall-magħmudija fl-ilma (im-mersjoni fl-ilma) u huma għadhom ma jaċċetawhx dan illum, għalkemm awtorizzata mill-papa. Hadd qatt ma kien imbexxex għall-magħmudija bl-awtorità ta' Kristu jew ta' l-appostli Tiegħu. Tibxix u li tferragh l-ilma għall-magħmudija huwa magħmul bl-awtorità tal-bniedem u mhux ta' Kristu!

Evidentament, Alla kien jaf li xi darba nies mortali u mhux ispirati jfittxu biex iħassru l-Kelma ta' Alla u jingannaw nies onesti billi jissuġġerixxu li l-għassies u dawk ta' daru setgħu kienu mghammda b'dak il-mod (bit-tibxix), jassumu li billi huma kienu fil-ħabs possibbilment ma kinex hemm ilma bizzejjed li fih ikunu midfuna bil-magħmudija.

La titqarrqux! Ikun osservat fil-vers 30, ta' Atti 16, li jintqal,

*"Imbagħad ħariġhom barra u qalilhom:
"Sinjuri, x'għandi nagħmel biex insalva?"*

Il-Kelma ta' Alla, il-Bibbja Mqaddsa, tirreġistra l-fatt li huma kienu “*mahruga barra*” mill-habs. Mhux hekk biss, imma wara li kienu mghammda, jintqal f' vers 34,

“Imbagħad tellagħhom id-dar tiegħu, għamlilhom mejda, u feraħ man-nies kollha ta' daru talli kien emmen f'Alla.”

Huma “*harguhom barra*” u marru f'xi post fejn kien hemm l-ilma u huma kienu mghammda. Imbagħad, hu “*tellagħhom id-dar tiegħu*” wara li kien obda lill-Mulej, jemmen f'Alla, u jkun salv mid-dnubiet tiegħu tal-passat.

MAGĦMUDIJA, DIFNA U QAWMIEN

L-apostlu Pawlu, li ppriedka l-Evangelju lill-ghassies, kiteb lir-Rumani:

“Ma tafux li ahna li tghammidna fi Kristu, tghammidna fil-mewt tiegħu? Indfinna miegħu fil-mewt permezz tal-magħmudija sabiex kif Kristu kien im-qajjem mill-mewt permezz tal-qawwa glorjuża tal-Missier, hekk ahna nghixu hajja ġdida. Jekk ahna sirna haġa wahda miegħu f' mewt tixbah lil tiegħu, hekk ningħaqdu miegħu fil-qawmien tiegħu mill-mewt” (Rumani 6:3-5).

Pawlu jgħid ukoll l-istess haġa f'Kolossin 2:12,

“Indfintu miegħu bil-magħmudija u bih irxuxtajtu permezz tal-fidi tagħkom fil-qawwa ta' Alla li qajmu mill-imwiet.”

Il-magħmudija, mela, hija difna, inkwantu fejn wieħed ikun mghammed, kemm jekk fil-habs, fid-dar, jew barra mill-bini.

Hemm tliet hwejjeġ implikati fl-att tal-magħmudija, jew difna. L-ewwel: il-ħaġa li għandha tindifen. It-tieni: il-ħaġa midfuna fiha. It-tielet: l-att li tidfen. Difna tista' tkun differenti f'ħafna modi dwar il-ħaġa mid-funa. Tista' tkun bniedem, żiemel, jew teżor. Tista' tkun differenti dwar il-ħaġa midfuna fiha. Tista' tkun midfuna fl-art jew fl-ilma, imma l-att li tidfen **qatt** ma jista' jkun hemm differenza fih. Għandu jkun hemm tqegħid u kisi f'kull difna. Individwu, għalhekk, ma jistax ikun midfun bi ftit qtar ta' ilma mferragh fuq rasu! Persuna tkun mghaddsa fl-ilma meta tkun mid-funa fil-magħmudija, u hija tkun mghamma biss meta tkun mghaddsa fl-ilma!

L-ISKULARI KOLLHA JAQBLU

L-iskulari eminenti kollha jaqblu li l-magħmudija fiż-żminijiet tat-Testment il-Ġdid kienet issir bl-immersjoni **biss**. Fil-fatt, jekk wieħed jaqra l-kumment fit-traduzzjoni bil-Malti tat-Testment il-Ġdid mill-Għaqda Biblika Maltija ta' Rumani 6:3, dan għandu jaqra hekk:

3. “**Tgħammdina fil-mewt tiegħu**” fi żmien l-Appostlu min *jitgħammed kien joghdos bħallikieku ndifen fl-ilma*, bħalma Kristu kien midfun fil-qabar.”
(Enfasi tiegħi.)

It-Traduzzjoni Bibbja Saydon ghandha dan il-kument dwar Rumani 6, versi 3 u 4:

3. Ifisser kif in-nisrani jmut ghad-dnub. Il-magħmudija kienet issir *bil-ghadis fl-ilma*. *L-ghadis kien xbiha* tal-mewt u d-difna ta' dak li qiegħed jitghammed; u *t-tluġħ mill-ilma xbiha tal-qawmien mill-mewt* u tal-bidu ta' hajja ġdida; l-ilma qisu Kristu stess; għalhekk in-nisrani kien jitghammed fi Kristu, jingħaqad miegħu u jsir haġa waħda miegħu. *Għalhekk il-magħmudija hi l-ghaqda tan-nisrani mal-mewt ta' Kristu* li helisna mid-dnub b'mewtu. Jekk il-magħmudija hi mewt, mela n-nisrani hu mejjet ghad-dnub.

4. Il-magħmudija *hi mewt u difna* u rabta mal-mewt ta' Kristu, hi wkoll qawma ma' Kristu u bidu ta' hajja ġdida. (Enfasi tiegħi.)

F'Kolossin 2:12, naqraw hekk fit-Traduzzjoni Bibbja Saydon,

“Mnidfunin miegħu bil-magħmudija, qomtu wkoll miegħu bil-fidi fil-qawma ta' Alla li qajmu minn bejn l-imwiet.”

Il-kument tal-Bibbja Saydon dwar Kolossin 2:12, jgħid hekk:

12. Ifisser x'inhì ċ-ċirkonċizzjoni nisranija jew il-magħmudija. *Min jitgham-*

med ikun qisu midfun meta jinzel fl-ilma; imma meta johrog ikun qisu qam mill-mewt. Mela l-magħmudija hi l-bidu ta' hajja ġdida spiritwali. Imma biex il-magħmudija jkollha l-effett li tnissel il-grazzja, jahtieg li min jitghammed jemmen li Alla bil-qawwa tieghu qajjem 'il Kristu mill-mewt."
(Enfasi tieghi.)

Jiena hawn nixtieq nagħmel xi mistoqsijiet lil dawk kollha li kienu mghammda bi ftit qtar ta' ilma fuq rashom bhala trabi.

Skond il-kummenti li ghadna kif rajna, **l-ghadis fl-ilma** hu **xbiha** tal-mewt u d-difna ta' Kristu. **It-tluh mill-ilma** hu **xbiha** tal-qawmien mill-mewt ta' Kristu. Ghamiltu dan int fil-magħmudija tiegħek jekk int kont mghammed bhala tarbija?

Saydon ighid li "**Jahtieg li min jitghammed jemmen...**" Il-mistoqsija tieghi lil dawk li huma mghammdin bhala trabi hija din: Kontu intom **temmnu** meta ftit ilma kien imferragh fuq raskom bhala trabi? It-twegiba ghandha tinagħta lill-Mulej ghaliex **kien Hu li kkmada** l-immersjoni fil-magħmudija u mhux jien! Il-kelma *baptidzo* li tfisser *immersjoni* hija wzata mill-kittieba ispirati kollha u mhux *rantidzo* li tfisser *tibxix*.

Jekk inti Kattoliku Ruman, u trid aktar provi dwar il-mod tal-magħmudija, jigifieri, li l-magħmudija hija "immersjoni," ara dawn li se nsemmi fil-Katekizmu tal-Knisja Kattolika: 628, 1214, 1278, 1002, 1239, 1240, 1262.

IBEN TA' ALLA MHUX MGHAMMED

Il-mistoqsija kienet maghmula, “Jekk il-maghmudija hija għall-maħfra tad-dnubiet, essenzjali għas-salvazzjoni, allura għandu iben (jew bint) ta’ Alla jkun mghammed kull darba li huwa jidneb?

L-ewwelnett, jekk Kristjan jidneb, il-Kelma ta’ Alla tghid hekk dwar x’għandu jagħmel,

*“Jekk nistqarru dnubietna, hu fidil u gust, hekk li jahfrilna dnubietna u jnaddafna minn kull hazen. Jekk nghidu li ma dnibniex, inkunu qegħdin ingidbuh, u kelmtu ma tkunx fina. Uliedi, dan qieghed niktibhulkom biex ma tindinbux; **imma jekk xi hadd jidneb, ahna għandna Difensur quddiem il-Missier, lil Ġesù Kristu, il-gust. U hu jhallas għal dnubietna,...**” (1 Ġwanni 1:9—2:1, 2; enfasi tiegħi).*

Il-maghmudija hija kondizzjoni wahda tas-salvazzjoni, ikkmandata minn Kristu, biex tkun obduta biss mill-midneb frustier, jigifieri, wiehed li qatt ma kien sar iben jew bint ta’ Alla, Kristjan tat-Testment il-Ġdid. Ġesù ddikjara li l-maghmudija hija twelid, “*titwieled mill-ilma*” (Ġwanni 3:5), u wiehed ikun “*imwieled mill-ġdid*”—imwieled fil-familja ta’ Alla, darba wahda biss.

Li tkun mghammed fi Kristu hu li ssir ħolqien ġdid:

“Intom li intom mghammada fi Kristu, ilbistu ’l Kristu” (Galatin 3:27).

*“Ghalhekk jekk xi hadd hu fi Kristu,
hu holqien ġdid”* (2 Korintin 5:17).

Wiehed jista' jsir iben jew bint ta' Alla *darba biss*; ghalhekk wiehed ikun mghammed fi Kristu *darba biss*. Persuna tista' tkun mghaddsa (mghammnda) minghajr ma tkun mghammnda fi Kristu. L-Efesin kienu mghammnda ghat-tieni darba, imma mghamudija *fi Kristu* ssir *darba biss*. (Aqra Atti 19:1-5.) Wiehed jista' jkun mghaddas fl-ilma ghal hafna ragunijiet, minghajr ma jkun mghammed Skritturalment. Persuna tista' tkun mghammnda sempliciment biex toghgob lil xi membru tal-fmailja taghha. Jew, persuna tista' tkun mghammnda ghaliex hija tahseb li hi diga' kienet salva qabel il-maghmudija, kif inhu mghallem minn hafna mexxejja religjuzi llum. Dik, ukoll, ma tkunx maghmudija skrit-turali! Imma meta l-emmieni penitent ikun “MGHA-MMED FI KRISTU” (Galatin 3:27; Rumani 6:3), “GHALL-MAHFRA TA' DNUBIETU” (Atti 2:38), “BIEX JINHASEL MINN DNUBIETU” (Atti 22:16), hu jkun “IMWIELED MILL-ĠDID” (Ġwanni 3:5), u hu jsir “HOLQIEN ĠDID” (2 Korintin 5:17).

X'GHANDU JAGHMEL KRISTJAN?

Il-Kristjan ghandu r-responsabbiltà biex jadura u jservi lill-Mulej, skond ir-rieda ta' Alla, u jghix hajja fidila kkonsagrata ghal Kristu. Il-Kristjani tal-bidu:

“kienu jzommu shih fit-tagħlim ta' l-apostli u fil-ghaqda ta' bejniethom u fil-qsim tal-hobz u fit-talb” (Atti 2:42).

Il-qima taghna, jekk aċċettabbli ghal Alla, ghandha tkun *“fl-ispirtu u fil-verità”* (Ġwanni 4:24). Jista’ jkun hemm qima fiergħa kif ukoll qima tassew. Kristu ddikjara,

“Fiergħa hija l-qima li jagħtuni; iġħal-lmu dottrina li mhuix għajr preċetti tal-bnedmin” (Mattew 15:8, 9).

Qima, iddettata mill-bnedmin hija qima fiergħa. Qima mmexxija mill-verità divina, hija qima fl-ispirtu veru, hija aċċettabbli ghal Alla. Verità divina tawtorizza qima pubblika:

- Fil-Jum tal-Mulej, l-ewwel jum tal-ġimgħa (Apokalissi 1:10; Atti 20:7; 1 Korintin 16:1-2).
- Għall-Ikla tal-Mulej (Atti 20:7; 1 Korintin 10:16-17; 1 Korintin 11:23-29).
- Għall-kant ta’ tifhir lil Alla u tagħlim u twissija (Efesin 5:19; Kolossin 3:16; Lhud 2:12).
- Għal talb u tagħlim pubbliku (Atti 2:42)

Għall-Kristjan biex ikun salvat eternament fis-Smewwiet, hu ghandu jikber fil-grazzja u fl-għarfien, fir-rażna, fis-sabar, fit-tjieba, fil-ħbiberija, ta’ l-aħwa u fl-imħabba. L-apostlu jikkonkludi:

“Għax jekk tagħmlu dawn il-ħwejjeg, ma taqgħu qatt” (2 Pietru 1:5-10; 3:18).

Pietru ddikjara,

“Waqt li tiksbu t-tmiem tal-fidi tagħkom, ukoll is-salvazzjoni ta’ ruħkom” (1 Pietru 1:9).

X'GHANDU JAGHMEL IBEN TA' ALLA LI JKUN FL-IŻBALL?

Huwa possibbli ghal ulied Alla li jiżbaljaw mill-verità u l-gustizzja (1 Korintin 10:12; Galatin 5:1-4; 2 Pietru 2:20-21).

Ġakbu kiteb,

“Huwi, jekk xi hadd minnkomp jitbiegħed mis-sewwa u xi hadd iehor igħibu lura, dan għandu jkun jaf li min iressaq lura mit-triq il-hazina ’l xi midneb, jehles ruħu mill-mewt u jostor kotra ta’ dnubiet” (Ġakbu 5:19-20).

INDIEMA, STQARRIJA, TALB

X'għandu jagħmel iben ta' Alla (Kristjan) meta jidneb kontra Alla? Eżempju jinsab f'Atti 8:13-14. Xmun sema' l-Evangelju. Hu emmen u kien mgħammed. Hu sar Kristjan. Aktar tard, dineb kontra l-Mulej tiegħu. Pietru ċanfru, fejn iddikjara,

“int qalbek mimlija mrara u l-hażen jassrek” (vers 23).

Biex jikseb il-maħfra għal dnubietu, intqal lil Xmun,

*“Indem minn dan il-hażen tiegħek, u itlob **lill-Mulej** biex forsi jaħfirlek dan il-ħsieb hażin tiegħek”* (vers 22).

Xmun talab lil Pietru,

*“Itolbu għalija **lill-Mulej**, halli ma jiġrili xejn minn dan li intom għedtu”* (vers 24; enfasi tiegħi).

Id-dnubiet taghna l-Mulej biss jista' jahfirhom u ebda bniedem (Luqa 5:20-24).

Ġwanni wissa,

*““Jekk nistqarru dnubietna, hu fidil u ġust, hekk li jahfrilna dnubietna u jnaddafna minn kull hażen. Jekk nghidu li ma dnibniex, inkunu qegħdin ingiddbuh, u kelmtu ma tkunx fina. Uliedi, dan qieghed niktibhulkom biex ma tindinbux; **imma jekk xi hadd jidneb**, ahna għandna Difensur quddiem il-Missier, lil Ġesù Kristu, il-ġust. U hu jhallas għal dnubietna,...”* (1 Ġwanni 1:9—2:1, 2; enfasi tiegħi).

Il-Kristjani kollha huma mwissija:

“Ibqa' fidil sal-mewt, u jien naghtik il-kuruna tal-ħajja” (Apokalissi 2:10).

DIZUBBIDJENTI—UBBIDJENTI SALV

Dawk biss li jobdu r-rieda ta' Alla jistgħu jistennew li jkunu salvi. Ġesù jghid:

“Mhux kull min ighidli, ‘Mulej, Mulej,’ jidhol fis-saltna tas-smewwiet, iżda min jagħmel ir-rieda ta' Missieri li hu fis-smewwiet! F'dak il-jum ikun hemm hafna li jghiduli, ‘Mulej, Mulej, mhux f'isemk ħabbarna ahna? U mhux f'ismek keċċejna x-xjaten u f'ismek għamilna hafna mirakli?’ Imbagħad jien nghidilhom, ‘Lilkom qatt ma kont

nafkom! Warrbu minn quddiemi, intom li taghmlu l-hazen!” (Matthew 7:21-23; 2 Tessalonikin 1:7-9).

Din hija twissija serja hafna speċjalment ghal dawk li llum qeghdin ihabbru f'isem il-Mulej imma qeghdin ighallmu taghlim li mhuwiex Skritturali imma huwa taghlim tal-bnedmin! Din hija twissija serja hafna wkoll, speċjalment ghal dawk li llum qeghdin jippretendu li ghandhom is-setgħa li jfejqu, l-hekk imsejħa “faith healers.” Hija twissija serja hafna wkoll, speċjalment ghal dawk li jsehu lilhom infushom “ezorcisti.” Illum ahna nisimghu hafna priedki u taghlim li m'ghandhom x'jaqsmu xejn ma' dak li tghid il-Kelma ta' Alla, Il-Bibbja Mqaddsa. Illum nisimghu dwar hafna li jfejqu f'isem il-Mulej fejn dan ukoll mhuwiex skond il-Kelma ta' Alla ghaliex illum HADD ma jista' jkollu dik is-setgħa! Dik is-setgħa kienu jistgħu jaghtuha biss l-apostli u llum l-apostli kollha m'ghadhomx magħna! (Għal eżempju ara: Matthew 10:1; Atti 8:13-24. Ara speċjalment versi 17-22). L-istess dan japplika għal l-ezorcisti. Żgur li l-Mulej mhux qieghed ighid dan il-kliem iebes għal dawk li ma jagħmlux dawn l-affarijiet!

Hemm jum kbir ta' ferħ u hena jistenna lill-mifdija. Il-Mjulej ighidilna hekk:

“Imbagħad is-Sultan ighid lil dawk ta' fuq il-lemin tiegħu, ‘Ejjew, imberkin minn Missieri, ħudu b'wirt tagħkom is-saltna li thejjiet għalikom sa mill-holqien tad-dinja” (Matthew 25:34).

Għal darb'ohra, il-Mulej taghna, Sidna Ġesù Kristu qiegħed ighidilna kontinwament:

“Għaliex issejhuli, ‘Mulej, Mulej,’ u mbagħad ma tagħmlux dak li ngħid jien?” (Luqa 6:46; enfasi tiegħi).

Qabel ma wiehed ikun hafif biex isejjah lil Ġesù “Mulej, Mulej” jara sewwa li dak li jemmen u jipp-rattika jaqbilx mal-Kelma Tiegħu u mbagħad isejjahlu “Mulej, Mulej.”

Jalla ahna nħajruk biex issir Kristjan, xejn aktar, xejn inqas. Għamel dan illum!

Għal aktar informazzjoni iktib lil:

**KNISJA TA' KRISTU,
Flat 7, Polythecnic Flats,
Ġużè Debono Square,
Msida MSD 10,
Malta**

e-mail: info@churchofchristmalta.com
www.churchofchristmalta.com